

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Bc. Radovana Havelce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **R. L.**, zastoupeného Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou, se sídlem Pod Terebkou 12, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2007, č. j. OAM-1-201/VL-20-08-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 2. 2008, č. j. 64 Az 27/2007 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Bohdany Novákové **se určuje** částkou 5712 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Výše uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl v záhlaví označeným rozsudkem.

Tento rozsudek žalobce (dále též stěžovatel) napadl včasnou kasační stížností, doplněnou podáním ze dne 13. 6. 2008. Namítl, že žalovaný i soud posoudili věc v rozporu se zákonem o azylu. V jeho případě totiž neměl být aplikován § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ale § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu ve spojení s čl. 1 odst. 2 Ústavy České republiky, čl. 8 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V České republice má žalobce rozvinutý soukromý a rodinný život, žije zde již řadu let, má tu dlouhodobý vztah a hodlá se oženit. Závazek respektovat jeho soukromý a rodinný život je mezinárodním závazkem České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť zákon o azylu spojuje odkladný účinek přímo s podáním kasační stížnosti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

K samotným důvodům kasační stížnosti je nutno v první řadě upřesnit, že stížní důvod, který žalobce věcně vymezil jako „závazek respektovat jeho soukromý a rodinný život“, formálně právně odpovídá článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) a nikoli čl. 3 této úmluvy, jak žalobce uvedl v kasační stížnosti. Stejně tak vycestování cizince v rozporu s mezinárodním závazkem České republiky se považuje za vážnou újmu pro účely udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a ne podle písm. b) tohoto odstavce.

Žalobce v kasační předestřel jedinou právní otázku, tedy zda jeho soukromý život a budoucí rodinné vztahy na území České republiky mohou založit důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Otázka toho, jaké situace mohou vytvářet rozpor s mezinárodními závazky ČR ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, však již byla dostatečně vyřešena v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69 (www.nssoud.cz), v němž bylo ve vazbě na starší judikaturu, zabývající se právě namítaným porušením článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a posuzující je pohledem dřívějšího znění § 91 zákona o azylu, konstatováno: „*Jakkoli ovšem nelze shledat úplnou shodu mezi zněním bývalého § 91 a nynějšího § 14a zákona o azylu, jak bylo zmíněno výše, v otázce, která je řešena v nyní posuzovaném případě tuto shodu shledat lze, neboť jak § 91 dřívějšího znění, tak § 14a nynějšího znění zákona o azylu označoval rozpor s mezinárodními závazky ČR za jednu z alternativ vedoucí k udělení jimi upravovaného režimu ochrany. Ve znění zákona o azylu před účinností novely č. 165/2006 Sb. by tak rozpor vycestování cizince s mezinárodními závazky vedl ke shledání překážky vycestování podle § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nyní by tato skutečnost byla považována za vážnou újmu ve smyslu jeho § 14a odst. 2 písm. d). Z toho důvodu lze na tuto situaci aplikovat právní názory vyslovené tímto soudem ve vztahu k onomu dříve účinnému ustanovení § 91 zákona o azylu. Ten přitom k výkladu toho, co je možno chápat za rozpor s mezinárodními závazky ČR podle tohoto ustanovení, uvedl ve svém rozsudku ze dne 9. 5. 2006, sp. zn. 2 Azs 177/2005 (publ. na www.nssoud.cz), v reakci na argumentaci údajným porušením článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Evropská úmluva“) rozdělením stěžovatelovy rodiny v případě jeho vycestování toto: „Není ani namístě zcela přeformulovat a obhájet smysl institutu překážky vycestování poukazem na ustanovení § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy na rozpor vydání žadatele o azyl s mezinárodními závazky. Tyto mezinárodní závazky totiž nemohou být jakékoliv povahy, ale musejí se vztahovat k samotné zásadě non-refoulement, tedy k objektivní hrozbě výše vyjmenovaných skutečností, a nemohou vykročit ze systematiky a smyslu tohoto ustanovení, jak navrhuje stěžovatel. Jistě by nebylo dostatečným důvodem pro shledání překážky vycestování například ani to, pokud by se žadatel o azyl během svého pobytu v ČR zabýval dovozem zboží z jiné členské země Evropské unie, takže jeho vypovězení do země původu by mohlo uškodit volnému pohybu zboží jako jednomu ze základních mezinárodních závazků ČR plynoucích z jejího členství v Evropské unii. Tímto pohledem je třeba vnímat také stěžovatelem citovaný čl. 8 Evropské úmluvy.“* Již z tohoto judikátu tak jednoznačně plyne, že soukromý život a rodinné vazby v České republice

(a tím spíše ani rodinné vazby budoucí) nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Zároveň je třeba konstatovat v souladu s právním názorem vyjádřeným například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 (www.nssoud.cz), že rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevyklučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o azylu či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu čl. 10 Ústavy ustanovení stěžovatelem uváděného článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či jiných mezinárodních smluv zakotvujících právo na soukromý a rodinný život před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito předpisy za daných okolností nenastává.

Jiná by byla situace tehdy, pokud by na základě skutečností, které např. nastaly až po rozhodnutí správního orgánu ve věci mezinárodní ochrany, bylo třeba předejít situaci, které se právě zákon o azylu snaží zabránit, tedy pokud by i v případě krátkodobého pobytu stěžovatele v zemi původu hrozilo porušení zásady *non-refoulement* zakotvené v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků či porušení jeho základních práv dle čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, tzn. že jeho život či osobní svoboda by byly v zemi původu ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení nebo pokud by zde bylo reálné nebezpečí, že by byl v zemi původu zbaven života nebo vystaven mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Pouze na takovou situaci skutečně dopadá judikatura, jež umožňuje přednostní aplikaci mezinárodních úmluv před vnitrostátními zákony (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 23/2007 - 64, publ. pod č. 1336/2007, a ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, publ. pod č. 721/2005 Sb. NSS) a podle níž by za těchto okolností byl Nejvyšší správní soud například nucen upřednostnit aplikaci těchto mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které mají ve smyslu čl. 10 Ústavy přednost před zákonem, před aplikací jinak závazných pravidel dle § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní soudy vycházejí ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, i dle § 71 odst. 2 s. ř. s., podle něhož lze žalobu rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Nicméně v dané věci o takový případ nejde.

Lze dodat, že kasační soud neshledal ani žádné pochybení krajského soudu tak výrazné intenzity, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Žalobci byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.).

Výše odměny byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 6. 2008, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 2100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 4800 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 912 Kč, odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovené advokátce se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 5712 Kč.

Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu